

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KATOWICACH

**BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA
ZAREJESTROWANI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM**

analiza statystyczna

2005 – 31.10.2009

Katowice – grudzień - 2009

Wstęp

Zgodnie z art. 2 pkt. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy za bezrobotnego powyżej 50 roku życia uznaje się osobę, która w dniu zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 rok życia.

Wyżej zdefiniowana grupa (zwana dalej osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy) boryka się z wieloma przeciwnościami jeżeli chodzi o podjęcie zatrudnienia.

Celem analizy jest rozpoznanie sytuacji osób powyżej 50 roku życia na śląskim rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem poziomu i struktury bezrobocia.

Podstawą niniejszego opracowania są dane ze sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01, sporządzanego co miesiąc oraz dane z załącznika Nr 1 do sprawozdania MPiPS-01, wykonywanego kwartalnie.

Zmiany w poziomie bezrobocia i ich terytorialne zróżnicowanie

Dane o bezrobotnych powyżej 50 roku życia (kwalifikującymi się do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy) pozyskiwane są od 2005 roku.

Analizując dane statystyczne stwierdzamy, że biorąc za okres bazowy styczeń 2005r. , w naszym województwie odnotowano redukcję stanu bezrobocia rejestrowanego osób z grupy powyżej 50 roku życia. Co prawda każdorazowo w obserwowanym okresie na przełomie roku notowany był przyrost liczby zaewidencjonowanych, ale generalnie było to spowodowane sezonowością zjawiska bezrobocia. W 2009 roku sytuacja osób z grupy 50+ pozostawała stabilna, liczebność opisywanej zbiorowości wahała się od 32 tys. w styczniu 2009r. do 34,4 tys. w październiku 2009r. W tym samym czasie śląskie bezrobocie rosło, na cały krajowy rynek pracy miał wpływ ogólnoswiatowy kryzys gospodarczy.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia, stan na koniec miesiąca

miesiąc / rok	2005	2006	2007	2008	2009
styczeń	51 593	48 532	47 421	40 958	32 060
luty	51 727	49 184	47 359	39 862	33 170
marzec	51 566	49 600	46 671	38 224	33 969
kwiecień	50 725	49 218	45 421	36 199	34 000
maj	49 956	48 552	44 391	34 485	33 328
czerwiec	49 228	47 907	43 447	32 932	32 971
lipiec	48 694	47 342	42 474	31 234	33 103
sierpień	47 982	47 026	41 728	30 232	33 350
wrzesień	47 337	46 714	40 950	28 849	33 499
październik	46 864	46 220	40 084	28 082	34 350
listopad	46 693	46 257	39 978	28 746	
grudzień	47 098	46 692	40 516	29 926	

Ważnym aspektem jest procentowy udział osób powyżej 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych. Warto podkreślić, że do połowy 2008r. w naszym województwie notowano wzrost udziału procentowego tej grupy, natomiast od sierpnia roku ubiegłego odnotowano redukcję udziału osób 50+ wśród ogółu do poziomu 21,8% w październiku br.

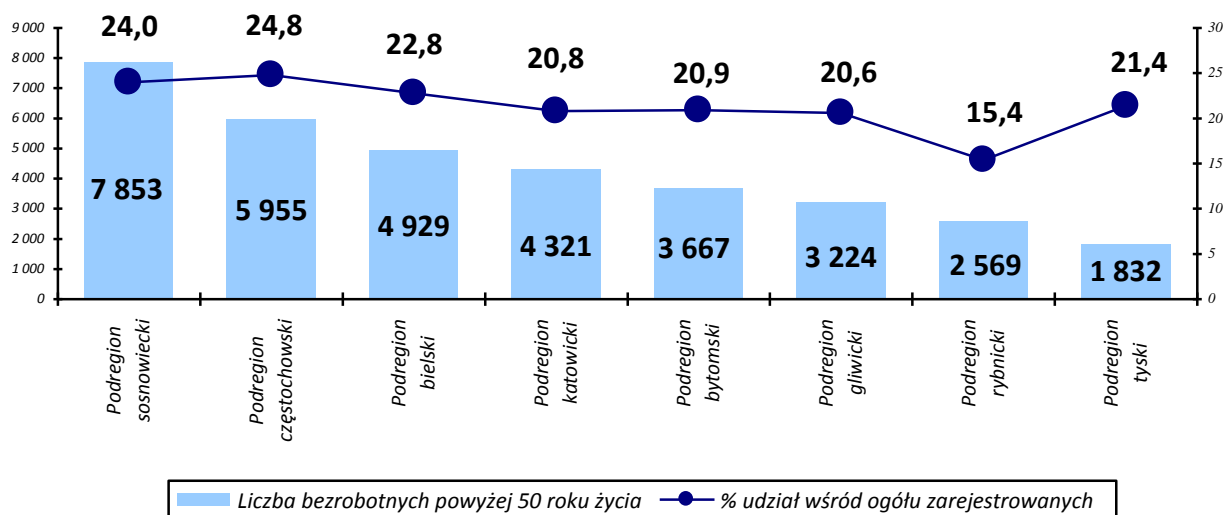
Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych

miesiąc / rok	2005	2006	2007	2008	2009
styczeń	16,2%	16,8%	20,3%	24,0%	23,2%
luty	16,2%	17,0%	20,6%	24,2%	22,4%
marzec	16,4%	17,3%	21,1%	24,6%	22,0%
kwiecień	16,5%	17,6%	21,7%	24,8%	22,2%
maj	16,7%	18,1%	22,3%	25,2%	22,1%
czerwiec	16,6%	18,5%	22,9%	25,3%	22,2%
lipiec	16,5%	18,7%	23,1%	25,0%	22,0%
sierpień	16,5%	18,8%	23,2%	24,7%	22,0%
wrzesień	16,4%	19,1%	23,4%	24,4%	21,8%
październik	16,6%	19,6%	23,8%	24,3%	21,8%
listopad	16,7%	19,9%	24,0%	24,2%	
grudzień	16,7%	20,3%	24,4%	24,4%	

Według stanu na koniec października 2009 r. na Śląsku zarejestrowanych było 34 350 osób powyżej 50 roku życia, co stanowiło 21,8% wszystkich bezrobotnych. W porównaniu do sytuacji w październiku roku ubiegłego odnotowano wzrost liczbowy o 6,3 tys. osób, natomiast procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych spadł o 2,5 pkt. procentowego.

Zróznicowanie przestrzenne w podregionach charakterystyczne jest także dla grupy 50+. Liczba osób z tej grupy wiekowej zamyka się w przedziale od 1 832 w podregionie tyskim do 7 853 w podregionie sosnowieckim.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia według podregionów. Stan na 31.10.2009r.

W końcu października br. problem grupy 50+ najbardziej widoczny był w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili blisko jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (30,7%), Dąbrowa Górnicza (27,9%), Bielsko-Biała (27,0%), Sosnowiec (26,4%), Tychy (26,1%). Problem bezrobocia osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczny był w Jastrzębiu Zdroju (12,2%) oraz w powiatach podregionu rybnickiego: wodzisławskim (14,1%), rybnickim (15,3%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii zarejestrowanych, gdzie notujemy nadreprezentację mężczyzn. Mężczyźni stanowią 56,0% omawianej grupy (31.10.2009r.- 19 174). Według stanu na koniec października br. w rejestrach śląskich urzędów pracy figurowało 15 176 bezrobotnych pań powyżej 50 roku życia. Kobiety stanowią 44,0% omawianej grupy.

Napływ i odpływ bezrobotnych z grupy wiekowej 50+

„*Napływ*” do bezrobocia przedstawia liczbę bezrobotnych, którzy w danym okresie sprawozdawczym (np. miesiącu, roku) zostali zarejestrowani w urzędach pracy. W liczbie tej uwzględniane są osoby rejestrujące się po raz pierwszy bądź po raz kolejny (licząc od 1990r.). W grupie bezrobotnych noworejestrujących się możemy wyróżnić osoby napływające z zatrudnienia stałego, po udziale w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu oraz osoby napływające do bezrobocia z bierności zawodowej.

„*Odpływ*” z bezrobocia jest to liczba osób, które w danym okresie sprawozdawczym (np. miesiącu, roku) zostały z różnych powodów wyłączone z ewidencji bezrobotnych. „*Odpływ*” może być związany z podjęciem pracy: stałej lub w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz z przejściem do bierności zawodowej. Może też być spowodowany nie potwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem wieku produkcyjnego, nabyciem praw emerytalnych i innymi przyczynami.

Wymienione powyżej procesy niewątpliwie mają wpływ na wielkość poziomu bezrobocia, także w odniesieniu do opisywanej grupy.

W analizowanym okresie, z roku na rok rosła liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim (od 32,4 tys. w 2005r. do 39,8 tys. na przestrzeni pierwszych 10 miesięcy 2009r.). Bez względu na rok sprawozdawczy, wśród napływających do bezrobocia zdecydowanie dominowały osoby rejestrujące się po raz kolejny (81,6% w 2005r.; 87,7% w roku 2008). Relatywnie wysoki odsetek stanowili bezrobotni powracający do rejestrów po zakończonym szkoleniu (od 4,1% do 7,6% „napływu”).

W latach 2005 -2008 sukcesywnie powiększała się liczba bezrobotnych z grupy 50+, wyłączonych z rejestrów śląskich powiatowych urzędów pracy (od 29,2 tys. w 2005r. do 47,9 tys. w 2008r.). Co ważniejsze, w latach 2006 - 2008 roku „odpływ” był znacznie większy od

„napływu”, w rezultacie powodowało to redukcję liczby zarejestrowanych. W 2009r. tendencja uległa odwróceniu, w okresie styczeń – październik liczba rejestrujących była wyższa od liczby wyłączonych z ewidencji. Oznacza to powrót do sytuacji obserwowanej w 2005 roku.

Bez względu na rok sprawozdawczy, najczęściej przyczyną wyłączeń było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy (średnio 37,3% „odpływu”) oraz podjęcie pracy. Jeżeli chodzi o skalę wyłączeń z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia, to w latach 2005-2007 z roku na rok notowano wzrastającą liczbę osób powyżej 50 roku życia, które traciły status bezrobotnego z powodu podjęcia pracy. W latach 2008-2009 liczba wyłączeń z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia była malejąca. Równocześnie na przestrzeni ostatnich dwóch lat zdecydowanie rosła liczba bezrobotnych z grupy 50 +, którzy podejmowali zatrudnienie subsydiowane. O ile w 2005 roku wśród ogółu wyłączonych z tytułu podjęcia zatrudnienia 13,6% rozpoczęło pracę subsydiowaną, to w 2009r. odsetek ten był o blisko 6 pkt. proc. wyższy (19,3%). Jak z tego wynika, obecnie wśród bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat, wyłączonych z tytułu podjęcia pracy, prawie co piąty rozpoczyna zatrudnienie subsydiowane (najczęściej są to roboty publiczne, rozpoczęcie działalności gospodarczej z wykorzystaniem dotacji ze środków Funduszu Pracy lub rozpoczęcie prac interwencyjnych).

Należy przy tym pamiętać, że zatrudnienie subsydiowane łagodzi problemy związane z brakiem pracy, ale z całą pewnością w pełni nie jest w stanie ich rozwiązać. W przypadku najstarszych bezrobotnych, samozatrudnienie w niewielkim stopniu staje się receptą na bezrobocie. Dane źródłowe, obrazujące liczbę bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy zostali wyrejestrowani z tytułu rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej skłaniać mogłyby do optymizmu. Liczba osób z grupy 50+, które otrzymały dotację na uruchomienie działalności gospodarczej wykazuje bardzo dużą dynamikę (w 2005r. – 116 osób, 2008r. – 303 osoby, wzrost liczby rozpoczynających samozatrudnienie o 161,2%, w tym samym czasie wśród ogółu bezrobotnych wzrost o 126,2%). Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że wśród ogółu bezrobotnych wyłączonych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej, udział osób w wieku powyżej 50 lat niezmiennie oscyluje wokół 6 proc. (2005r.: 5,6%; 2006r.: 7,1%; 2007r., 6,1%; 2008r.: 6,1%) . Dokładne dane przedstawiające omawianą kwestię zawarto w tabeli.

Wyszczególnienie	Lata					
	2005	2006	2007	2008	I - X.2009	
					osoby	%
Bezrobotni wyrejestrowani z tytułu rozpoczęcia działalności gospodarczej ogółem	2 077	3 388	4 541	4 698	5 048	100%
w tym:						
- bezrobotni w wieku poniżej 25 lat	436	667	905	774	867	17,2%
- bezrobotni w wieku od 25 lat do 50 lat	1 525	2 482	3 358	3 621	3 837	76,0%
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	116	239	278	303	344	6,8%

Płynność bezrobocia w grupie osób powyżej 50 roku życia. Lata 2005-2009.

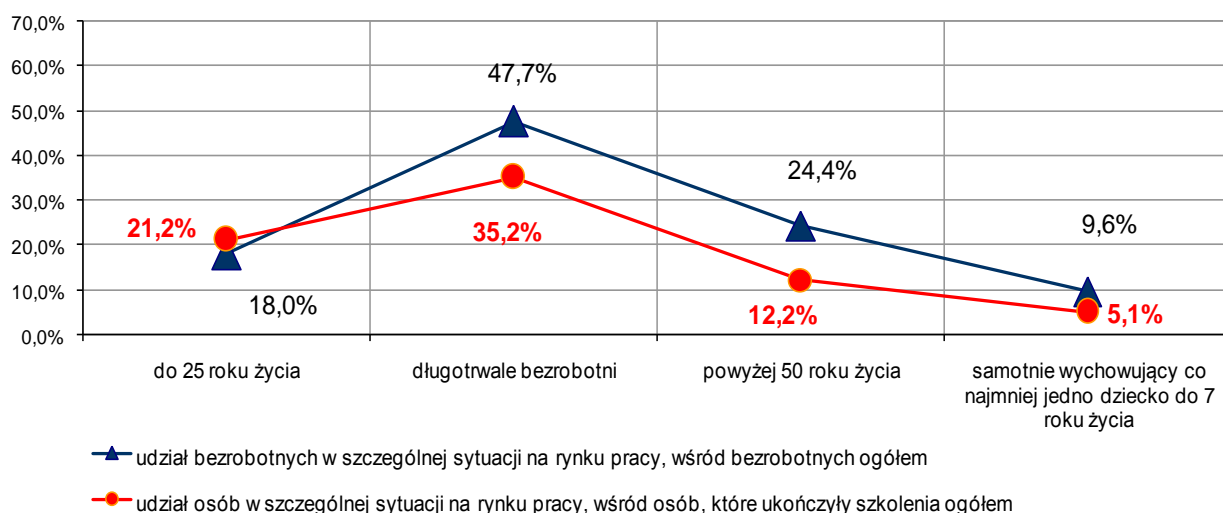
Wyszczególnienie	Bezrobotni powyżej 50 roku życia				
	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	I-X. 2009r.
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - napływ	32 390	33 936	35 763	37 300	39 806
z tego:					
po raz pierwszy	5 974	5 877	5 061	4 570	6 115
po raz kolejny (od 1990 r.)	26 416	28 059	30 702	32 730	33 691
w tym:					
- po pracach interwencyjnych	118	134	154	122	93
- po robotach publicznych	319	344	412	491	357
- po stażu	0	0	0	0	319
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	389	572	954	1 139	625
- po szkoleniu	1396	1388	2 641	2 830	2 398
- po pracach społecznie użytecznych	x	679	1 232	1 604	988
Liczba wyłączonych z ewidencji ("odpływ")	29 151	34 342	41 939	47 890	35 382
w tym z tytułu:					
- podjęcia pracy	10 307	11 816	13 333	12 456	9 380
w tym:					
- pracy niesubsydiowanej	8 906	10 483	11 580	10 551	7 569
- pracy subsydiowanej	1401	1 333	1 753	1905	1811
z tego:					
- prac interwencyjnych	431	464	425	380	318
- robót publicznych	631	436	700	769	874
- podjęcia działalności gospodarczej	116	239	278	303	344
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	25	51	188	290	198
- inne	198	143	162	163	77
rozpoczęcia szkolenia	1 309	1 339	2 614	2 777	2 536
rozpoczęcia stażu	0	0	0	0	715
rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	451	676	1 010	1 363	90
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	X	766	1 433	1 800	2 075
rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	0	11
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	0	0	0	0	1 201
niepotwierdzenia gotowości do pracy	11 751	12 899	14 923	18 324	12 393
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	847	964	1 529	3 390	1 765
podjęcia dalszej nauki	0	1	0	0	0
ukończenia 60/65 lat	296	488	597	664	494
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1 704	1 597	1 516	1 460	787
nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	266	984	1 493	1 659	1 513
innych	2220	2812	3491	3997	2422

Płynność bezrobocia w grupie osób powyżej 50 roku życia. Lata 2005-2009. Dane w %

Wyszczególnienie	Bezrobotni powyżej 50 roku życia				
	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	I-X. 2009r.
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - napływ	100%	100%	100%	100%	100%
z tego:					
po raz pierwszy	18,4%	17,3%	14,2%	12,3%	15,4%
po raz kolejny (od 1990 r.)	81,6%	82,7%	85,8%	87,7%	84,6%
w tym:					
- po pracach interwencyjnych	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,2%
- po robotach publicznych	1,0%	1,0%	1,2%	1,3%	0,9%
- po stażu	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1,2%	1,7%	2,7%	3,1%	1,6%
- po szkoleniu	4,3%	4,1%	7,4%	7,6%	6,0%
- po pracach społecznie użytecznych	x	2,0%	3,4%	4,3%	2,5%
Liczba wyłączonych z ewidencji ("odpływ"); 100% stanowią wielkości zawarte w wierszach pisanych kursywą	100%	100%	100%	100%	100%
w tym z tytułu:					
- podjęcia pracy	35,4%	34,4%	31,8%	26,0%	26,5%
w tym:					
- pracy niesubsydiowanej (% ogółu podjęć pracy)	86,4%	88,7%	86,9%	84,7%	80,7%
- pracy subsydiowanej (% ogółu podjęć pracy)	13,6%	11,3%	13,1%	15,3%	19,3%
z tego:					
prac interwencyjnych	30,8%	34,8%	24,2%	19,9%	17,6%
robót publicznych	45,0%	32,7%	39,9%	40,4%	48,3%
podjęcia działalności gospodarczej	8,3%	17,9%	15,9%	15,9%	19,0%
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1,8%	3,8%	10,7%	15,2%	10,9%
inne	14,1%	10,7%	9,2%	8,6%	4,3%
rozpoczęcia szkolenia	4,5%	3,9%	6,2%	5,8%	7,2%
rozpoczęcia stażu	0	0	0	0	2,0%
rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1,5%	2,0%	2,4%	2,8%	0,3%
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	0	2,2%	3,4%	3,8%	5,9%
rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	0	0,03%
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	0	0	0	0	3,4%
niepotwierdzenia gotowości do pracy	40,3%	37,6%	35,6%	38,3%	35,0%
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2,9%	2,8%	3,6%	7,1%	5,0%
podjęcia dalszej nauki	0	0,003%	0	0	0
ukończenia 60/65 lat	1,0%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	5,8%	4,7%	3,6%	3,0%	2,2%
nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	0,9%	2,9%	3,6%	3,5%	4,3%
innych	7,6%	8,2%	8,3%	8,3%	6,8%

Przyjmując za bazowy rok 2005 stwierdzamy, że w strukturze „odpływu” zwiększał się odsetek wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkolenia. Zdecydowany wzrost widoczny jest na poziomie liczb bezwzględnych (w 2005r. szkolenia rozpoczęło 1,3 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w 2008 odpowiednio 2,8 tys. osób). Obserwowane zmiany ocenić należy korzystnie, także wobec faktu, że dotychczas najstarsi bezrobotni są wyraźnie niedoreprezentowani wśród bezrobotnych kierowanych na kursy podnoszące lub zmieniające kwalifikacje. Na przykład, w 2008 r., wśród ogółu bezrobotnych, którzy w województwie śląskim ukończyli szkolenia (21,6 tys. osób), znalazło się zaledwie 2,6 tys. bezrobotnych kwalifikujących się do kategorii 50+. Jak z tego wynika, tylko co ósmy kończący szkolenia był osobą, w wieku powyżej 50 lat (12,2%). Równocześnie, wg stanu na 31 grudnia 2008 r., blisko co czwarty zarejestrowany w województwie śląskim był bezrobotnym powyżej 50 roku życia (24,4%). Podobne tendencje obserwowane były w pozostałych latach sprawozdawczych.

Udział w rekwalifikacji wybranych kategorii osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Dane za 2008r.

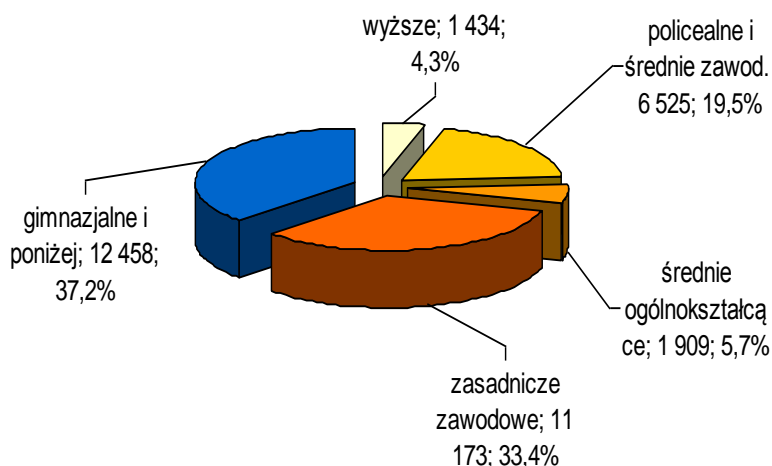
Struktura bezrobocia rejestrowanego

Dane statystyczne pozyskiwane w cyklach kwartalnych pozwalają na analizę struktury wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawiania bez pracy bezrobotnych z przedziału 50 lat i więcej zarejestrowanych w województwie śląskim.

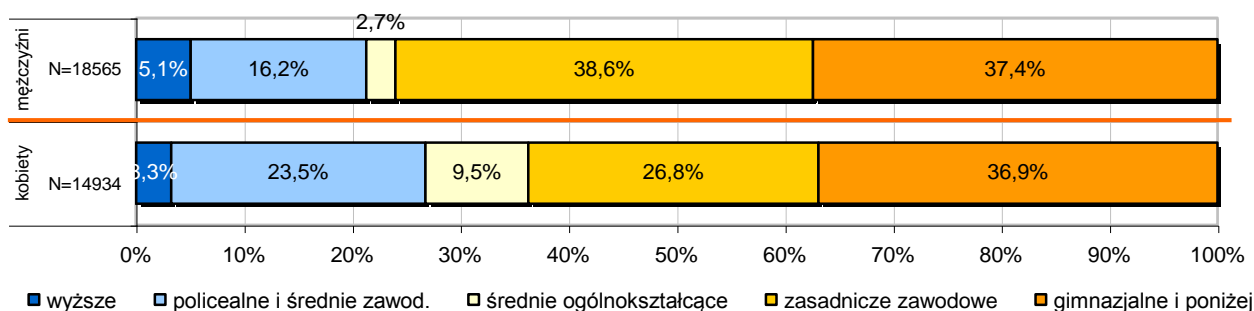
Analizując sytuację osób powyżej 50 roku życia na śląskim rynku pracy według stanu na koniec III kwartału br., warto zauważyć, iż ich możliwości zatrudnieniowe często ograniczał niski poziom wykształcenia. W tej kategorii osób aż 37,2% posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej, zasadnicze zawodowe: 33,4%, policealne i średnie zawodowe: 19,5%, średnie ogólnokształcące oraz wyższe odpowiednio: 5,7% oraz 4,3%.

**Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia wśród osób z grupy 50+
- stan na koniec III kwartału 2009r.**

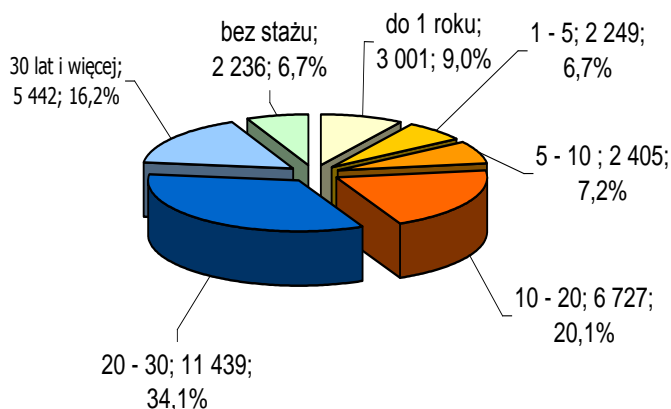

Wykształcenie w podziale na płeć – stan na koniec III kwartału 2009r.

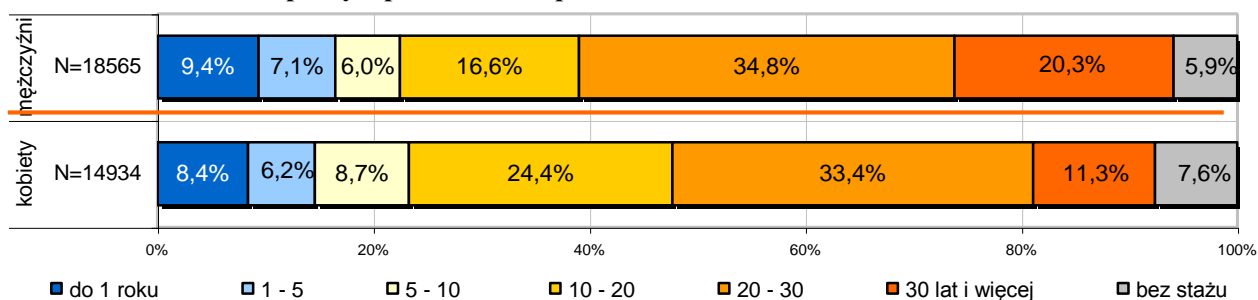

Zdecydowana większość osób powyżej 50 roku życia posiada doświadczenie zawodowe (93,3% - 31 263). Najwięcej bezrobotnych z tej kategorii legitymowało się długim stażem pracy, powyżej 20 lat (34,1% - 11 439). Co siódmy bezrobotny z grupy 50+ nigdy nie pracował.

**Struktura bezrobocia według stażu pracy wśród osób z grupy 50+
- stan na koniec III kwartału 2009r.**

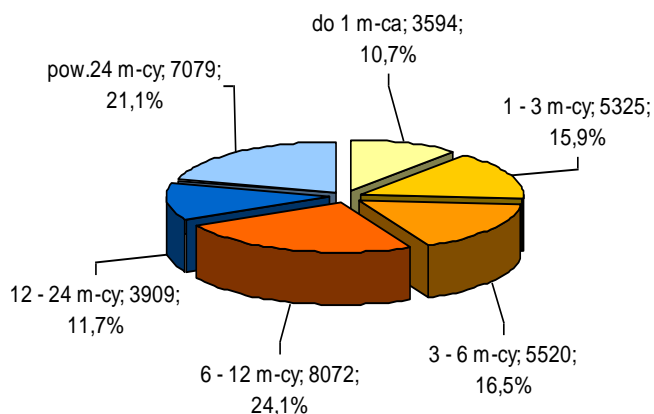

Staż pracy z podziałem na płeć - stan na koniec III kwartału 2009r.

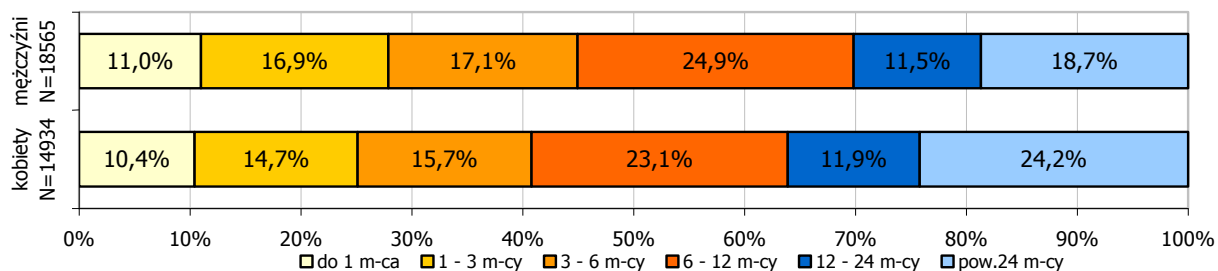

Kolejną barierą do odniesienia sukcesu na rynku pracy wśród osób z grupy wiekowej 50+ jest długoterminowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z tej grupy 21,1% pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 24 miesięcy a 11,7% osób od 12-24 miesięcy.

Struktura bezrobocia według czasu pozostawania bez pracy wśród osób z grupy 50+ - stan na koniec III kwartału 2009r.

Czas pozostawania bez pracy z podziałem na płeć- stan na koniec III kwartału 2009r.

Podsumowanie

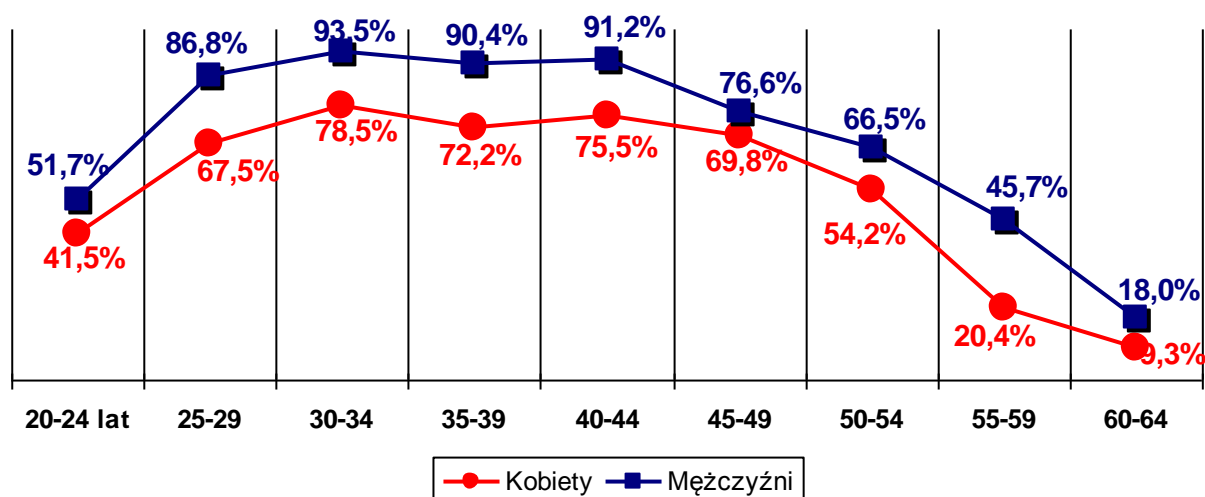
Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotni powyżej 50 roku życia zostali zakwalifikowani do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W świetle danych statystycznych dotyczących bezrobocia rejestrowanego oraz danych GUS obrazujących aktywność zawodową widać, iż osoby ujęte w tej kategorii często napotykają na wiele barier w znalezieniu zatrudnienia.

Dobrze obraz sytuacji osób 50+ na rynku pracy, pokazuje analiza wysokości wskaźnika zatrudnienia¹ w tej grupie. Wysokość wskaźnika zatrudnienia według danych za II kwartał 2009 w przedziałach wiekowych 50 – 54 lata i 55-59 przedstawiała się następująco: w przedziale 50-54 lata wynosił 60,6%, ale już wśród osób w wieku 55 – 59 lat tylko 31,5%. Dla porównania warto wspomnieć, że „młodszych” przedziałach wiekowych, np. wśród osób w wieku od 40 do 44 lat analogiczny wskaźnik kształtuje się na poziomie 83,8%.

Mężczyźni pracują dłużej, w przedziale wiekowym od 50 do 54 lat wskaźnik zatrudnienia wynosi 66,5%, w zbiorowości mężczyzn od 55 do 59 lat przyjmuje wartość 45,7%.

Aktywność zatrudnieniowa kobiet jest znacznie niższa. Dla kobiet z przedziału wiekowego od 50 do 54 lat wskaźnik zatrudnienia kształtuje się na poziomie 54,2%, a w zbiorowości pań, w wieku od 55 lat do 59 roku życia wynosi już tylko 20,4%. Oznacza to, że wśród kobiet w tym wieku, pracuje tylko co piąta.

Aktywność zawodowa kobiet i mężczyzn. Stan w II kwartale 2009r.

Należy pamiętać, że aktywność zawodowa osób z najstarszych przedziałów wiekowych, zarówno w Polsce jak i w województwie śląskim, należy do najniższej w Europie.

Na możliwości zatrudnieniowe bezrobotnych powyżej 50 roku życia często wpływa niski poziom wykształcenia. W kategorii osób 50+ aż 37,2% posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej zaś wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 33,4%.

Kolejną barierą do odniesienia sukcesu na rynku pracy wśród osób z grupy wiekowej 50+ jest długoterminowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z tej grupy 21,1% pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 24 miesiące, zaś a 11,7% szuka pracy przez okres od 12-24 miesięcy.

Na sytuację zatrudnieniową bezrobotnych z grupy powyżej 50 roku życia mają wpływ funkcjonujące w naszym społeczeństwie stereotypy, zgodnie z którymi osoby powyżej 50 roku życia są postrzegane jako pracownicy mało elastyczni, nie potrafiący korzystać z nowoczesnych technologii i niechętnie podnoszący swoje kwalifikacje zawodowe.

¹ Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności, II kwartał 2009 r. Urząd Statystyczny w Katowicach.

ANEKS

Tabela 1.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 2.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 3.	Bezrobotni zarejestrowani w wieku powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 4.	Bezrobotne kobiety zarejestrowane w wieku powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 5.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w okresie sprawozdawczym - "napływ" w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 6.	Bezrobotne kobiety powyżej w wieku 50 roku życia zarejestrowane w okresie sprawozdawczym - "napływ" w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 7.	Bezrobotni w woj. śląskim w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w okresie sprawozdawczym - "napływ" wg przyczyn
Tabela 8.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia wyrejestrowani w okresie sprawozdawczym - "odpływ" w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 9.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia wyrejestrowane z ewidencji w okresie sprawozdawczym - "odpływ" w województwie śląskim wg podregionów i powiatów
Tabela 10.	Bezrobotni w woj. śląskim w wieku powyżej 50 roku życia wyrejestrowani w okresie sprawozdawczym - "odpływ" wg przyczyn
Tabela 11.	Bezrobotni w woj. śląskim w wieku powyżej 50 roku życia wyrejestrowani w okresie sprawozdawczym - "odpływ" wg przyczyn (c.d.)
Tabela 12.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w woj. śląskim wg czasu pozostawania bez pracy wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r.
Tabela 13.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w woj. śląskim wg czasu pozostawania bez pracy wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r. (c.d.)
Tabela 14.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w woj. śląskim wg czasu pozostawania bez pracy wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r.
Tabela 15.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w woj. śląskim wg czasu pozostawania bez pracy wg podregionów i powiatów (c.d.) - stan na 30.09.2009r.
Tabela 16.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w woj. śląskim wg wykształcenia wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r.
Tabela 17.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w woj. śląskim wg wykształcenia wg podregionów i powiatów (c.d.) - stan na 30.09.2009r.
Tabela 18.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w woj. śląskim wg wykształcenia wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r.
Tabela 19.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w woj. śląskim wg wykształcenia wg podregionów i powiatów (c.d.) - stan na 30.09.2009r.
Tabela 20.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w woj. śląskim wg stażu pracy wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r.
Tabela 21.	Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowani w woj. śląskim wg stażu pracy wg podregionów i powiatów (c.d.) - stan na 30.09.2009r.
Tabela 22.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w woj. śląskim wg stażu pracy wg podregionów i powiatów - stan na 30.09.2009r.
Tabela 23.	Bezrobotne kobiety w wieku powyżej 50 roku życia zarejestrowane w woj. śląskim wg stażu pracy wg podregionów i powiatów (c.d.) - stan na 30.09.2009r.